

Sovjet filmfesztivál

Lángok és virágok
(Iván gyermekkor)

Andrej Tarkovszkij fiatal szovjet rendező IVÁN GYERMEKKORA című filmalkotása az idei velencei filmfesztiválon kiemelte az ARANY OROSZ-LÁN elnevezésű nagydíjat. E nemzetközi seregszemlén odaítélt magas kitüntetés ismételtén aludt a fiatal szovjet rendező kivételes tehetsége.

A film hőse tizenkét éves fiúcska: Iván Bondarjov. A háború mindentől megfosztotta, ami napfényessé, gondolatnádá telt a gyermekkor: szülei elpusztultak, otthonuk megsemmisült. Egyetlen érs és csak a fiúcskában: bosszút állt azokon, akik felmérhetetlen veszteséggel sújtották. Hőstetteket hajt végre, amelyekenről a hozzá hasonló korú gyermekek legfeljebb csak ábrándoznak, komolyságán, sokallan megfontoltságán nem csodálkozunk, hiszen oly sokszor nézett szembe a halállal.

Mennyire kifejezőek Iván szeméi. Tekintetében nincs semmi gyermeki, a sebzett lelki ember fájdalmit tükrözik a szemek és azt is, hogy nincs megdöbbenés. De talán leginkább az a megrázkó, hogy a szomorú, fájdalmas tekintet egy kisfiúé.

A háború eseményeit képezték a film hátterét, erre épült a hősi kistörténet. Iván felháborítja, amikor a felnőttek arról szeretnék meggyőzni, hogy a front nem gyermekeknek való dolog. Jellemzősége, bátor elhatározása nemcsak a szovjet nép megmagasztalása, hanem egyben tiltakozás, felháborodás az erőszakkal, az igazságtalansággal, a legdöbbentőbb ellipró háborúval szemben.

Vizágyának neveztek el a cukorgyáriak a képen látható elemes szerkezetet, mely néhány perc alatt "kirakja" a vagonból a cukoripart. Bármely is nevezik, sok embert kímél meg a nehéz fizikai munkától, s ezért elismerést érdemel az, aki megalkototta.

A GTÁ-k segítségével

A gép- és traktorállomások értékes segítségét nyújtanak a kollektív gazdaságoknak az újabb területek hasznosításáért folyó munkában.

Nehéztraktorok és különleges gépek felhasználásával a gépek több mint 2400 hektárnyi területet rigolizáltak. Itt idén ősszel és jövő tavasszal gyümölcsfákat és szőlőt ültetnek. Ugyanígy csaknem 1500 hektárt teraszoltak és 2500 hektárt megtisztítottak. A mocsaras területek lecsapolására, valamint öntözési rendszerek, vagy vízvezetékek számára több mint 1000 kilométer hosszú csatornát építettek. Hasonlóképpen csaknem 350 kilométer összekötő ut épült az ültetésre kerülő szőlők és gyümölcsösök felé.

Ezeket a munkákat az előirányoztnál sokkal rövidebb idő alatt végezték el, s ugyanakkor jelentős megtakarításokat értek el.

Az új földterületek hasznosítására irányuló akcióban a Galac és Dobrudza tartományi gépközlejáró teljesítették a legnagyobb mennyiséget.

(Agerpres)

Befejezéshez közeledik a dohányzás

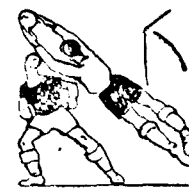
A dohányzással szembeni kampány befejezéséhez közeledik. Eddig mintegy 7000 tonnával több dohányt takarítottak be, mint az elmúlt esztendő hasonló időszakában. Az idén körülbelül 12.000 hektárral nagyobb területen termesztették a dohányt, mint tavaly. A hazánkban termesztett kilenc dohányfajta közül a kiváló minőségű fajták az elterjedtebbek.

Az évről-évre növekvő termést nyolc dohánygyár dolgozza fel. Az utóbbi időben a bukaresti, temesvári, Rm. Sărat-I, Tg. Jiu-i gyárak több mint 150 korszerű gépet kaptak.

A dohányzók most 35 félé haal cigarettában válogathatnak. 1956-hoz képest tízzel nőtt a választékok száma.

Sport Sport Sport Sport

Kalór mellett, a Píramisok völgyében megkezdődtek a célúlvő világbajnoki küzdelmek. A versenyeken több mint 30 országból mintegy 700 célúlvő vesz részt. A 38. célúlvő világbajnokság jelen vannak a Szovjetunió, az USA, Argentína, Belgium, a Román NK, a Magyar NK, a Csehszlovák SzK, Franciaország, Kanada, Japán, a Német DK, a Német SzK, Hollandia és más országok legjobb versenyzői. Az első napokban a kisbőli puská (120 lövés) és a gyorspistoly versenyszámokat bonyolítják le.

Mint ismert, az A-OSZTALY LABDARUGO BAJNOKSÁGján vasárnap a közbeiktatott NDK-RNK nemzetközi mérkőzés miatt csupán két bajnoki találkozóra kerül sor: Bukóban a helyi Dinamo a Bukaresti Dinamoval mérkőzik, míg Brassóban a Steagul rosu a Steaunaval küzd meg a bajnoki pontokért. Mindkét mérkőzés lényeges változást eszközölhet a bajnoki táblán. A Bukaresti Dinamo győzelme esetén főkörülhet a negyedik helyre, míg, ha a cenkallai csapat győz, a Steagul rosu főkörülhet a középmezőnybe. A szerdani lejártszott Steaun-UTA mérkőzés után a fővárosi katonacsapat győzelmével megelőzött több egyenlített s jelenleg a bajnoki táblázat hetedik helyén áll.

Itt említjük meg, hogy néhány A-osztályú együttesünk a közelmúltban több nemzetközi találkozóon vett részt. Közülük a Petrolul saepepelt a legnagyobb sikerrel, hiszen a Brnóban elért győzelmével a Vassár Városok Kupa-küzdelmek következő fordulójára minősült. A Bukaresti Rapid csütörtökön barátságos jellegű nemzetközi mérkőzésen a glustei stadionban a szófiai Lokomotiv együttesét látta vendégül. A találkozó 1:1 arányú döntetlennel ért véget. Az első gól szerzője a Bolgár Kotkov volt, míg a Rapid a 77. percben Ionescu révén egyenlített.

A B-OSZTÁLYU BAJNOKSÁGban holnap teljes bajnoki fordulóra kerül sor. A két aradi együttes közül ezúttal a Vagonul játsszik hazai pályán, s ellenfele a Cugiri SE együttese lesz, míg a CFR-IRTA Szatmáron vendég szerepel. Mindkét aradi csapat jelenleg a bajnoki táblázat második helyén foglal helyet, a Vagonul a 11. helyen, míg a vasutascsapat a sereghajtó, utolsó helyen, ezért mindkét

Bajnoki fordulók előtt

együttes számára igen fontos jelleggel bír a vasárnapi találkozó. A Vagonul győzelme esetén újabb főkörülhet a középmezőnybe, míg a CFR-IRTA-nak föltétlenül győzelemre van szüksége ahhoz, hogy elkerüljön az utolsó helyről. A teljes bajnoki forduló: Aranyosgyéresi Sodoronypár - Kolozsvári MSE, Temesvári VSK - Tordai Arisul, Nagybányai VSK - Marosvásárhelyi Muresul, Nagykarolyi Recolta - Nagyvárad Císlul és Dézsi Unirea - Petrillal Jiu.

A TARTOMÁNYI BAJNOKSÁGban a legutóbbi fordulóban a Temesvári Solmli jobb gólarányával megelőzte az aradi Teba együttesét. Ezúttal a két elsőhelyezett otthonában mérkőzik: a Solmli az Aradi ICA-t látja vendégül, míg a Teba a Dettal Furnirral, a bajnoki táblázat 13. helyezettjével mérkőzik Aradon. Ahhoz, hogy a textilgyári csapat megelőzze csoportelső vetélytársát Javitania kell gólarányán. Ha az ICA - amely győzelmi sorozata után főkörülhet az élményzónba - vasárnap ismét győztesen hagyja el a pályát, főkörülhet a harmadik helyre. A további mérkőzések műsora: Temesvári Törökves - Boksal Metalul, Zsombolyai Ceramica - Nadrágl Laminorul, Vörös Acél Metalul - Zsombolyai Recolta, Karánsebesi CFR - Aninai Milerul és Temesvári Electromotor - Resicaj Olimpia.

A röplabda világbajnokság hírei

Moszkvában, Leningrádban, Kijevben és Rigában egyidejűleg megkezdődtek a röplabda világbajnokság mérkőzései, amelyek október 26-ig tartanak. A világbajnokság iránt példátlan érdeklődés nyilvánul meg: ennek magyarázata elsősorban a résztvevők nagy számának - 22 férfi és 15 női csapat - tulajdonítható, másrészt pedig annak, hogy ez a torna az utolsó erőpróba a tokiói olimpia előtt.

A 22 férficsapat az alábbi öt csoportba osztva veszi fel a küzdelmet: I. csoport (Riga): Ausztria, Jugoszlávia, Brazília; II. csoport (Leningrád): Román Népköztársaság, Magyar Népköztársaság, Belgium, Koreai NK, Olaszország; III. csoport (Kijev): Japán, Német DK, Lengyel NK, Albán NK; IV. csoport (Moszkva): Szovjetunió, Hollandia, Kínai NK, Finnország, Tunézia; V. csoport (Moszkva): Csehszlovák SzK, Bolgár NK, Mongol NK, Izrael, India.

Minden csoportból az első két helyezett jut be a döntőbe, amely október 18-án kezdődik Moszkvában. Az eddigi négy

Szimfonikus hangverseny

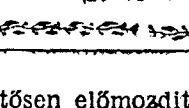
Az aradi Állami Filharmonia szimfonikus zenekara a Román Szovjet Barátsági Hónap tiszteletére szombaton, október 13-án este 8 órai kezdettel a Kulturpalotában hangversenyt tart. Műsoron: N. Brinzeu: II. rapszódia (bemutató előadás); Sz. Rahmaninov: I. zongoraverseny; Borodin: II. szimfonia.

Vezényel Nic. Brinzeu, zongorán közreműködik Nicolae Brindus (Bukarest), a G. Enescu verseny kitüntetéttje.

Vasárnap, október 14-én délután 11 órai kezdettel ifjúsági hangverseny.

A színház bemutatja

Szombaton este 8 órakor előadásra kerül az O scrisoare pierdută, Immár klasszikussá vált vigjáték. Vasárnap délután 4 órára a Muschetari mágariel Sale mesejátékot tűzték színré, majd este 8 órakor ismét I. L. Caragiale O scrisoare pierdută című vigjátéka kerül előadásra.

HOL SZERAKOZZUNK

AMŐZIKBAN vetítik

DOZSA GYÖRGY filmszínház: Lángok és virágok, HERBAK JÁNOS filmszínház: Keresztes lovagok. I. L. CARAGIALE filmszínház: A csikos szálitvány. IFJUSÁGI filmszínház: Csütörtökön hirdetek ítéletet. PROGRESUL filmszínház (Ularad): Józsefencs maima. SOLIDARITATEA filmszínház (Gáj): Szivacsahalások. MAKSYM GORKIJ filmszínház (Mikélaka): Cikrus a szabadban. ILE PINTI-IE filmszínház (Mosocov-telep): Emberek a jégen. DECEMBER 30 üzeml filmszínház: 400 csapás.

Mindezekon kívül filmvetítésre kerül sor szombaton és vasárnap a Teba gyár klubjában is.

A Prichindel

bázezházban eseményekben gazdag hétvége lesz. Szombaton délután 4 órakor Fips si urul la circ mesejátékot adják elő. Vasárnap premiera kerül sor, amikor bemutatják a Holnárclil mesejátékot. A bemutató előadás vasárnap délután 10,30 órakor kezdődik. Délután 4 órai kezdettel ugyan csak ez a mesejáték kerül színre.

Eltvársi összejövetelek

E hét végén több üzemi klubban műsorral egybekötött elvtársi összejövetelel rendeznek. Így szombaton este a hangulatos művészeti műsort táncestély követi, amelyen közreműködik az üzem tánczenekara. Vasárnap a November 7 gyár, valamint a Szerszámgyégyár és a tanügyi szakszervezet klubjában ugyancsak elvtársi összejövetelekre kerül sor.

Hétvégi sportműsor

SZOMBATON

TEKE. Délután 4 órakor a Constructorul, Electrica és az UTA pályán rendezik meg a Barátság Kupája versenyt, amelyen részt vesznek a városunk sportközösségeinek legjobb tekezői.

ATLETIKA. Sor kerül a középiskolások országos atlétikai versenyére. Ezúttal a szaksziskolások legjobbjai mérkőznek össze tudásukat. A CFR stadionban délután 4 órai

kezdettel a Vasile Roait, a Textil, az Iprofil Dózsa György szaksziskolák, valamint a kereskedelmi iskolacsoport atlétikának vetélkedésére kerül sor.

OKOLVIVAS. Igen látványos és izgalmas összecsapásoknak voltak szemtanúi a nézők az elmúlt napokban, amikor a Motorul ökölvívói a regénieket látták vendégül. Szombaton újabb ökölvívó csapat látogat el hozzánk: a Studiő teremben 5 órai kezdettel a Vagonul legjobbjai a Cugiri Metalurgicával mérkőznek barátságos találkozó keretében.

LABDARUGAS. Délután háromnegyed 4 órai kezdettel az Indagrára pályán a szeszgyári csapat a tavalyi bajnok Strungulal mérkőzik.

VASÁRNAP

RÖPLABDA. A tartományi röplabda bajnokság második fordulóján is igen érdekesnek ígérkező találkozókat láthatunk. A Constructorul Marospartl pályáján 8 órai kezdettel előbb az ICA a Constructorulal mérkőz össze erejét, majd a Temesvári Inaité-Vörös Triko mérkőzésre kerül sor.

VIZILABDA. E sportág rajongói nem panaszkodhatnak: egy hét leforgása alatt immár harmadik A-osztályú bajnoki mérkőzésen lehetnek jelen vasárnap déli 12 órakor, a városligeti sportuszodában, amikor a közüzemi csapat a Bukaresti Stiintát látja vendégül.

LABDARUGAS. Városi bajnoki mérkőzések: Panificatie-Victoria (ségi pálya, 11 órakor); Muresul-Libertatea (Muresul pálya, 10 órakor); UTA fonoda-Egyetértés (UTA pálya, 10 órakor); Dózsa György-Motorul (Egyetértés pálya, fél 10 órakor); Vörös Triko-FÉZ (Olimpia pálya, 11 órakor).

A tartományi bajnokság keretében a Teba-Dettal Furnir találkozóit délelőtt 10 órai kezdettel az ICA pályán tartják meg, míg a B-osztályú bajnokság hetedik fordulójában a helyi Vagonul délután fél 4 órai kezdettel a Kudsiri SE együttesével mérkőzik.

Mükedvelő előadás

Vasárnap este 18 órai kezdettel a Kulturpalotában üzeml mükedvelők lépnek színré. Ezalkalommal az aradi Gépvitő Üzem, valamint a Vagongyár mükedvelői szórakoztatják a közönséget. A műsoron népi táncok, dalok, szavaltatok szerepelnek.

AZ ARADI CUKORGYÁR

ALKALMAZ

- gépészmérnököt

- vegyészmérnököt

Bővebb felvilágosításokat a gyár személyzeti osztálya nyújt

Petre Buzilá

INDIAI ÚTJEGYZETEK

Hét napos látogatás az évezredes multu, kontinens nagysága, változatos és sokrétű Indiában minden bizonnyal rövid időnek számít. De a vendéglátók jóakarati támogatásával a rövid idő alatt is sok érdekes dolgot tudhatunk meg Rabindranath Tagore országáról.

A Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlése

Delhiben, az ország fővárosában találkoztam először Indiával. Talán sehol sem találhatók meg annyira, mint itt, a sok természeti gazdagság, amely India északi és déli részét jellemzi. A fenyőfa találkozik itt a gízálal trópusi pálmával, a dzsungel állatvilága a Himalája lejtőinek fénylő ágai között. Ugyancsak itt kicsinyített formában élénk társul India egész kulturális élete. Delhi mintegy egyvevált a régi hindu kultúrát az afgán dinasztia és a mogulok idejéből fennmaradt muzulmán kultúrával, s mind ehhez hozzájárul még a nyugati kultúra is.

Delhiben közvetlenül megismerkedhetünk India történetével. Bejárhatjuk az évszázadok lépcsőfokait, figyelemmel kísérve az egyes korszakok civilizációinak nyomait. Delhi mindmáig fennmaradt, elbűvölő szépségű építészeti műemlékek ékesítik. Sok ezek közül a hírneves Akbar Mogulnak, a rivátszettek nagy pártfogójának nevezése fűződik. Zsahan saharalma alatt épült a Vörös Erőd, a csodálatos szépségű építészeti remekmű. Zsahan sahar, XIV. Lajos kortársa, olyan udvart "épített", amely pompájában felülmúlta még Versailles-t is. Most rendszerint a Vörös Erődben tartják meg a nagyszabású ünnepi gyűléseket. Az épület fölött állandóan ott leng India narancssárga,

lészének küldöttségével együtt bejártam az idén a hatalmas ország sok táját. Történelmi helyeket és műemlékeket tekintettünk meg, politikai személyiségekkel, az indiai gazdasági, tudományos és kulturális élet személyiségeivel találkoztunk, múzeumokban és könyvtárakban jártunk.

kinti, hogyan fogják fel és hasznosítják gyakorlati célokra a napenergiát, nyomban megállapíthatja, hogy ma sokkal többet büszkélkedhetnek az indiai, mint bármikor a múltban, amikor az ország tudománya nem fejlődhetett.

Meglátogattuk a város "tényi-üző" kereskedelmi központját. Az épületek, amelyekben a nagy üzletek vannak, gyűrűk alakjában vannak elhelyezve. A belső, legkisebb gyűrű átmérője körülbelül 300 méter. Itt találhatók a legválasztékosabb árucikkek, amelyek természetesen hozzáférhetetlenek az egyszerű emberek számára. Ugyanezt nem mondhatjuk el persze Delhi régi kereskedelmi negyéről. Ez rendkívül forgalmas, nem valami vonzó körúton található. Apró, sötét helyiségekben az olcsó árucikkek tömekelege halmozódik itt fel. Itt szerzik be potom áron mindennapi sovány élelmüket a szegény emberek, akiknek sokszor még hajlékuk sincs.

Agrában, az afgán dinasztia régi fővárosában két híres műemléket csodálunk meg: az Akbar király építtette remekmű Vörös Erődöt, e páratlan régészeti és történelmi értékű műemlékeket és a Tadzsa Mahalt, az 1630-ban teljes egészében fehér márványból épült és különböző színű díszítésekkel ékesített építészeti gyöngyszemét. A Tadzsa Mahalt márványba vésett költemény, amely év-

századok óta hirdeti az ősrégi indiai művészet nagyságát. A műemlék ma is elevenen szól a látogatóhoz, a belső udvar szökőkútjainak csobogása pedig az épület márványlapjait faragó indiai mesterek ezreinek fájdalmit és örömet hirdeti. Az egész építményt a tökéletes szimmetria jellemzi. A Tadzsa Mahalt közrefogó négy kecses minaret a távolból az idők múlása fölött mozdulatlanul őrködő óriásnak tűnik, akárcsak a sarkok és a Szaharában.

Indiai látogatóinkunk alatt meggyőződhetünk az ország utóbbi évi fejlődéséről is. A függetlenség kivívása óta eltelt rövid idő alatt India nagy sikereket mutatott fel. Az Ipari termelés indexe az 1950-1951. évi 100-ról 1960-1961-ben 194-re emelkedett. Három új acélmű épült, s tervbe vették egy újabb építést is. Mindezek az állami szektorhoz tartoznak. A szerszámgépgyártás 1950 óta 16-szorosára növekedett. Az utóbbi tíz évben a villamosenergia-termelés csaknem megháromszorozódott, a mezőgazdaság helyzete megjavult: a gabonatermelés az 1950-1951. évi 52 millió tonnáról 76 millió tonnára emelkedett.

Az Indiai Köztársaságban 30 egyetem működik. Amióta az ország független köztársasággá lett, az irástudók száma csaknem megkétszereződött.

E sikerek elérésében India mindvégig a Szovjetunió és a többi szocialista ország - közötti hazánk - állandó testvéri és önzetlen támogatását élvezte. 1960 szeptemberéig India kölcsönök és hitelek formájában 4,2 milliárd rupiát kapott ezekből az államoktól.

Az Indiai Köztársaság kormányának külpolitikai tén a béke megvédésére irányuló politikát folytat, s támogatja a béke egymás mellett élés elveinek érvényre juttatását, jelen-

tősen előmozdítva számos nemzetközi probléma rendezését.

India és hazánk között állandóan fejlődő baráti kapcsolatok alakultak ki. Bár a Román Népköztársaság nagy távolságra fekszik az Indiai Köztársaságtól, népeink kölcsönös meleg rokonszenvet táplálnak egymás iránt. A román-Indiai kapcsolatok erősítésében és elmélyítésében igen fontos szerepet tölthetnek be a két ország államférfiainak kölcsönös látogatása, valamint a megkötött kereskedelmi és kulturális egyezmények.

Az RNK és India kereskedelmi kapcsolatai állandóan fejlődnek.

Az Indiai Köztársaság elnöke, dr. Radhakrishnan meleg szavakkal méltatta az országunkkal való kereskedelmi együttműködés eredményeit. Mint mondotta: „Az indiai nép és kormány rendkívül hálás a román népek és kormányának a kölajlapirami fejlesztéséhez nyújtott segítségért. Országaink együttműködése valószínűleg példaképe az olyan együttműködésnek, amelynek a világ összes országai között fenn kellene állania. A Nehru miniszterelnök által felavatott gauhati közlejtőnőmítő, amelyet teljes egészében román szakemberek építettek és helyeztek üzembe, a népeink közötti testvéri barátság jelképeként marad fenn”.

mi újság a KÜLPOLITIKÁBAN

Hírek Indiából

DELHI. (Agerpres).

India harmadik öt éves tervének első éve folyamán a beruházások összege elérte a 11.480 millió rupiát az 1961. évi 10.710.000 rupiával szemben. Növekszik a termelőkapacitás számos fontos ágban, főként az alumínium feldolgozóiparban, a gép- és szerszámgépiparban, a villamos felszerelések gyártó iparban, a vegyiparban és a cementiparban. Az indiai ipar az idén gyártott első tizen havi átlagot mutat, maróképeket, kompresszorokat, különböző műanyagokat stb.

A nemrég közzétett adatokból kitűnik, hogy az 1961-1962-es év folyamán 680 kilométer hosszú vasútvonalon kettős vágányt építettek és 526 kilométer villamosították a vasútvonalakat.

Az indiai kormány az idén intézkedéseket tett az öntözött területek bővítésére. Az öntözött terület az 1961. évi 4.99 millió hektárról az idén 5.56 millió hektárra növekedett. Előirányzat szerint 1963-ban 6.47 millió hektárra növekszik az öntözött területek.

India legjelentősebb ipari objektumai közé tartozik a ranchini (Bihar állam) nehézipari gyártó üzem és a durgapari bányafelszerelések gyártó üzem.

A ranchini üzem kovácsoló és sajtoló berendezéseket, mélyfúró berendezéseket, exkavátorokat stb. gyárt majd. A vállalat első részlegét a jövő év elején helyezik üzembe. A durgapari üzem évente 45.000 tonna különféle típusú bányafelszerelést gyárt majd.

Ülést tartott a Jemeni Arab Köztársaság Forradalmi Parancsnokságának Tanácsa

Október 11-én Szaanában ülést tartott a Jemeni Arab Köztársaság Forradalmi Parancsnokságának Tanácsa. Az Asz-Szahal miniszterelnök elnöklésével megtartott ülésen megvitatották a Jemeni Köztársaság határain fennálló katonai helyzetet.

Amint a MEN hírlap közölte, El-Baidany, a minisztertanács alelnöke az ülés után kijelentette, hogy a tanács megvitte a katonai intézkedéseket a Jemen elleni katonai agresszió felszámolására.

A hírlapok szerint az ülésen, hogy Maabir város környékén a jemeni kormányerők megsemmisítették azokat a fegyveres különítményeket, amelyek Belhar angol protektorátusáról hatoltak be jemeni területre. A hírlapok szerint a jemeni hadsereg parancsnoksága sürgetően újabb erőseket küldött Maabir város környékére, hogy tisztítsák meg ezt a vidéket az agresszorok bandáitól.

Szolidaritási tüntetés a jemeni forradalmi kormány mellett

NEW YORK. (Agerpres). — TASZSZ. Az ENSZ székháza előtt október 11-én New Yorkban élő, illetve amerikai főkonzulátok tanuló jemeniek nagy csoportja szolidaritási tüntetést rendezett a jemeni forradalmi kormány mellett. A tüntetők feliratot táblán ilyen jelmondatok voltak: „A rabsg nem térhet vissza Jemenbe”. „Semmilyen intervenciót Jemenben”. „Támogatjuk a jemeni forradalmat. Éljen a köztársaság”.

A jemeni diákok táviratot írtak U Thant-hoz, követelve, hogy az ENSZ lépjen közbe és vessen véget a szaudi-arabiai és a jordániai királyi intervencióknak. „Mi tudjuk — mondotta Muszili Moaszi jemeni munkás —, hogy a két uralkodó mögött az angol imperialisták állnak, akik megkaparintották országunk két harmadát, s most attól félnék, hogy a Jemeni Köztársaság példája harca ösztönözhetné Szaud Arabiát és Jordániát népeit a rothadó monarchista rendszerek ellen.”

Eredmények a braziliai választásokról

Mint már közöltük, Brazília-ban választások voltak, amelyek során újraválasztották a kongresszus, a képviselőház és a szenátus tagjainak többségét, 11 kormányzó, számos alkormányzó, valamint a helyi szervek több tagját.

A Kommunista Párt, amely 15 éve törvényen kívül van, nem állított jelöltet a választásokon. Ennek ellenére tevékenyen részt vett és nagy befolyást gyakorolt a választási kampányban.

A szavazások jóval több választást vett részt, mint az előző választásokon.

A választások ideiglenes eredményeit azt mutatják, hogy a Nemzeti Demokratikus Szövetség — az USA politikájával szoros kapcsolatban álló nagytőkés és nagybirtokosok érdekeinek képviselője — erősen meggyengült, míg a Brazil

Munkáspárt, a nacionalista erők pártja, megerősödött. Az eddigi eredmények szerint a reakciós jelölteknek nagy többsége vesztett, míg a baloldali erők által támogatott jelöltek a legtöbb szavazatot kapták.

Guanabara állam helyzetére utalva — amelynek kormányzója a megalkodott reakciós Carlos Lacerda — a France Presse hírlap közölte, hogy itt „a balra tolasás minden várakozást felülmutat”. Valóban a reakció által állított alkormányzó-jelölt megsemmisítő vereséget szenvedett, míg a Brazil Munkáspárt jelöltje, a népi erők támogatottak — a Kommunista Pártot is beleértve — a legtöbb szavazatot kapta. Ebben az államban a szenátusi választásokon mostanig a szocialista párt jelöltje áll az első helyen.

Uganda miniszterelnökének nyilatkozata

Obote, Uganda állam miniszterelnöke a függetlenség kikiáltása után első sajtóértekezletén kijelentette, hogy Uganda nem ismeri el a Dél-Afriai Köztársaság s a Rhodesia és Nyá-

szaföldi Allamszövetség rasszista kormányait. Kijelentette továbbá, hogy Uganda Tanganyikával és Kenyával együtt nem hajlandó társult tagként csatlakozni az Európai Közös Piachoz.

KÖZPONTI LOTTO

A központi lotto október 12-i húzásának nyerőszáma a következők:

46 20 94 2 59 79 64 53 83 86

Különleges nyerőszámok:

A-osztály: 46 79 2
B-osztály: 84 20 64
C-osztály: 83 86 53
Nyereményösszeg: 723.475 lei.

A PRECIZIA klisipari termelészetetetté újjaszervezett foto color részlege (Avram Iancu tér 5 szám)

színes képeket készít
a megrendelő lakásán
valamint színes képek előhívását vállalja

A Kubai Köztársaság részéről semmiféle katonai veszély nem fenyegeti az USA-t

LONDON. (Agerpres).

A Tribune című laburista hetilap közölte az egyik olvasó levelét, amelyben a többi között ez áll: „Az USA szenátusában nemrég elhangzott kubaiellenes rágalmozó kijelentésekkel kapcsolatban, kérjük az angol kormányt, vesse latba minden tekintélyét és ne engedje meg, hogy bármilyen ürügygel katonai akciót indítsanak Kuba ellen”. P. Garrott, a level írója figyelmeztet arra, hogy bármilyen Kuba elleni katonai támadás világháborút robbantthat ki. O. Henson olvasó a következőket írja levelében: „Az amerikaiaknak az a kísérlete, hogy

kléheztessen egy országot, amely nem hajlandó alávetni magát akarataknak, arra, int, hogy ez mással is megtörténhetik”.

A Tribune szerkesztőségi cikkében hevesen bírálja néhány amerikai felelőtlen állami nyilatkozatot, akik a fenyegetések és rágalmozó üzeneteket küldték Kubára. A lap hangsúlyozza, hogy a Kubai Köztársaság részéről semmiféle katonai veszély nem fenyegeti az USA-t, s hogy ezt George Ball helyettes külügyminiszter is egyetértően állítja. Ennek ellenére — írja a továbbiakban a Tribune — „Az Egyesült All-

mok, hogy kibújjon a „támadással” járó felelősség alól, olyan intézkedésekhez folyamodott, amelyeket az engedelmese angol kormány is választással fogadott”. (Az USA-nak arról a kísérletéről van szó, amelynek célja kényszeríteni Angliát, hogy színtesszen meg mindenféle kereskedelmet Kubával — szerk. megj.).

A hetilap befejező szavai azt írja, hogy az amerikai kormány-körök „bunkós” politikája nem fogja megtörni a Fidel Castro kormányt, hanem ellenkezőleg, megerősíti az összes latin-amerikai országok által Kubának nyújtott támogatást.

Brazília kiszélesíti kereskedelmét a szocialista országokkal

RIO DE JANEIRO. (Agerpres).

A brazil kormány elhatározta, hogy kiszélesíti Brazília kereskedelmét a szocialista országokkal. A miniszterelnök megbízta az illetékes személyeket, hogy válasszák ki a kormány határozatát.

A brazil külügyminisztérium az újságírók között, szótartott dokumentumban hangsúlyozza

hogy a szocialista országok piacai könnyíthetnek az ország külkereskedelmének súlyos helyzetén, amelyet elsősorban a legfontosabb brazil exportcikkek érezhető árcsökkenése idézett elő.

A szocialista országok gazdasága — állapítja meg a külügyminisztérium dokumentuma — gyors ütemben fejlődik. Brazília kereskedelme a szocialista országokkal az utóbbi években csaknem háromszorosára növekedett. Brazília megkísérli

heti az említett országokkal való kereskedelmének volumenét.

A dokumentum befejező szavai hangsúlyozza: „Mi ki akarjuk szélesíteni a kereskedelmét. A lehető legésszerűbbnek tartjuk, hogy a világnak az a jelentős része, amelyet a szocialista országok képeznek, ugyanúgy gondolkodjon, mint mi. Az ideológiai nézeteltérések és a különböző életmód nem akadályozhatja meg a kereskedelem fejlődését, amely mindkét fél érdeke”.

A Román Munkáspárt aktivistáinak küldöttsége Varsóba érkezett

VARSO. (Agerpres).

Amint a PAP hírlap közölte, a LEMP KB meghívására október 11-én Varsóba érkezett a Román Munkáspárt aktivistáinak küldöttsége, élen Leonte Răutu elvtárral, a Politbüro póttagjával, az RMP KB propaganda és kulturális igazgatóságának vezetőjével.

A varsói repülőtérén Eduard Ochab, a LEMP KB Politbürojának tagja, Witold Jarosinski, a LEMP KB titkára, a LEMP KB több osztályvezetője és számos pártaktivista fogadták. Jelen volt Gheorghe Diaconescu, a Román NK varsói nagykövete és a nagykövetség több tagja.

Spanyolországban deportálják az asturiai bányászokat

PARIZS. (Agerpres).

A spanyolországi francos hatóságok Spanyolország különböző vidékeire deportálták több száz asturiai bányászt, akik teretny részt vettek az idén tavasszal és ősszel Spanyolország északi részén lezajlott erőteljes munkásmozgalomban.

Franco, a spanyol nép zsarnoka, ezzel az intézkedéssel próbálja megtörni a spanyol proletariátus eltökéltségét, amely a borzalmas életkörülmények és az összes demokra-

tikus szabadságjogok lábbal-tiprása ellen harcol.

A francosai titkosrendőrség az augusztusi sztrájkok után több mint 300 asturiai bányászt vett őrizetbe. Ezeket Orensebe és Lugoba (Északnyugat-Spanyolország), néhányukat pedig a Madridtól délkeletre fekvő Cuencába deportálták. Szeptember végén egy népes bányászcsoporthoz a Sierra de Guadarrama hegység lábánál fekvő Segoviába deportáltak.

Az asturiai dolgozók elszántan küzdenek azért, hogy a deportált munkások visszatérhessenek szülőföldjükre.

Adenauer a jövő hónapban Washingtonba utazik

NEW YORK. (Agerpres).

Az amerikai távirati irodák október 11-én Bonnban jelentették, hogy Adenauer novemberben Washingtonba utazik a „nyugat-berlini kérdés” megvitatására. A UPI hírlap közölte, hogy Adenauer Bonnban tudósítójának értesítésével szerint Adenauer „érvényt akar szerezni álláspontjának, amely szerint Nyugat-Berlin kérdéseben és a német kérdésben semmiféle engedményt sem kell tenni a kommunizmusnak. El akar kerülni minden olyan intézkedést, amely maga után vonhatná Berlin négyhatalmi státuszának módosítását”.

A hírlap közölte, hogy Adenauer látogatásának előkészületei Schröder nyugat-német külügyminiszter vezeti,

akik október 13-án Washingtonba utaznak, hogy tárgyalásokat folytassanak Kennedy elnökkel és Rusk külügyminiszterrel.

Adenauer és Schröder washingtoni látogatásának célja a fókusz a feszültségek a német kérdésben és nyugat-berlin problémájában. Ilyen irányú tárgyalásokban az amerikai vezetők körök támogatását élvezik.

Az utóbbi időben az amerikai kormány olyan tekintélyes tagjai, mint McNamara hadügyminiszter és Robert Kennedy igazságügyminiszter, kardosbort nyilatkozatokat tettek, a nukleáris fegyver felhasználásával fenyegetőztek, ha meg kell majd védeni az USA és szövetségesei létét Nyugat-Berlinben.

Elismerő nyilatkozatok a Rapsodia Romina dal- és táncgyűjtéséről

NEW YORK. (Agerpres).

A Rapsodia Romina román dal- és táncgyűjtés amerikai turnéja során Carvalley és Berkeley városokban szerepelt.

A carvalleyi újság a román művészek előadásairól többek között ezt írja: „Szenvedélyes, életvidám a románok zenéje. Táncok gyönyörűek és sok zenésük meg táncosuk ritmusa szinte elárad a lélegzetet”. Az újság nagyra értékeli a bemutatott táncokat és hangsúlyozza, hogy „a koreográfia rendkívül vonzó volt” és a legnagyobb számok között említi meg a „Képek az ország tárlatáról” című táncot, amelynek során a képek életre kelnek. „A színpompás gyönyörű kosztümök csodálatos izlésről tanu-

snak”. A zenekar teljesítményéről a következőket írja: „Jónel Budisteanu kiváló harmos-ter. Hegedűjátékával irányította a Ciocirlia előadást, amely elejétől végig lde humoru, csillogó felépítéssel virtuós darab”.

A Berkeley városban rendezett előadás után a Berkeley Daily Gazette két dicséretet küldött a „Szinvalon zene és tánc”, illetve „A román együttes nagy sikere” címmel. Az újság elismerően nyilatkozik a román művészek előadásáról, majd befejező szavai: „Remek együttes, amely a legnagyobb figyelmet érdemli. Dicsőret illeti a Rapsodia Romina együttest”.

Ben Bella nyilatkozata az Izvesztijának

MOSZKVA. (Agerpres).

Algéria külpolitikájában „a többihez való nem csatlakozás politikáját... következetesen antilperialista, antikoloniális politikát, a faji megkülönböztetés ellen, a katonai tömbök ellen irányuló politikát folytat és küzd a leszerelésért, a nukleáris kísérletek eltiltásáért” — jelentette ki az Izvesztija kiadósítójának adott nyilatkozatában Ahmed Ben Bella, az Algériai Demokratikus Népi Köztársaság miniszterelnöke, aki jelenleg New Yorkban tartózkodik.

A miniszterelnök az ENSZ jelenlegi szerepéről szólva kijelentette, hogy a világsszervezet esélyekről előmozdithatja a

kolonializmus maradványainak felszámolását. Az ENSZ már most elősegíthetné a leszerelés kérdéseinek megoldását és „hozzájárulhatna ahhoz, hogy a fegyverkezésre költött pénzalapok egy részét a nemrég függetlenült országok gazdasági fejlesztésére használják fel”.

Az algériai kormány fontosabb belpolitikai feladatait fejtegetve, Ben Bella hangsúlyozta, hogy elsősorban fel kell számolni a kolonializmus és a háború időszakának következményeit, s hogy „a legtöbb feladat az algériai állam felépítése és minden szervének demokratikus fejlesztése”.

A francia nép utasítsa vissza de Gaulle tervezetét

PARIZS. (Agerpres).

A Francia KP Politbüroja október 11-én Maurice Thoreznek, a Francia KP főtitkárának elnökletével ülést tartott. Az ülésen megvitatották az ország politikai helyzetét és az október 28-i népszavazás előkészítő kampányának lefolytatásával kapcsolatos kérdéseket.

Amint a Francia KP Politbüroja nyilatkozatában rámutat, de Gaulle a népszavazás szorgalmazásával arra számít, hogy nemcsak az államot megválasztási formájának módosításához és az abszolút hatalom átvételéhez nyer teljes akciószabadságot, hanem ahhoz is, hogy tovább folytassa, sőt elmélyítse a Francia munkássztyál, a

dolgozó parasztság és az egész nép érdekeivel minden területen ellentétben álló politikát.

Most a legfontosabb, s a nép és a nemzet érdekében teljes mértékben megfelelő feladat — hangsúlyozza a nyilatkozat — mindent elkövetni, hogy de Gaulle vereséget szenvedjen a népszavazáson.

A Francia KP Politbüroja üdvözlö a Francia KP, a SFIO, az Egyesült Szocialista Párt, a Radikális és Radikális Szocialista Párt és a többi demokratikus szövetség szervezetét, amelyek az ország számos vidékén együttesen lépnek fel és arra buzdítják a népet, hogy utasítsa vissza de Gaulle tervezetét.

A dél-vietnámi hazafias erők fokezzák harcukat

SAIGON. (Agerpres).

A dél-vietnámi hazafias erők fokozzák harcukat Ngo Dinh Diem diktatórikus rendszere ellen. Amint a dél-vietnámi hazafiak felszabadulási hírlapja közölte, Dél-Vietnámban a legutóbbi kilenc hónapban számos tiltakozási akcióra került sor a diktatúra ellen, s ezekben az akciókban több, mint 500.000 ember vett részt. Ebben az időszakban 101 „stratégiai falut”, 420 kilométer hosszúságú megerősített

vonalakat, 291 megfigyelő állást és számos gyűjtőtáborot semmisítettek meg. Az amerikai tisztek vezetésével álló diemista hadsereg és a hazafias erők közti harcok során 10.450 diemista katona életét veszítette, illetve megsebesült, 2040 pedig fogogságra került. Ezeken kívül a hazafiak 2000 fegyvert, zászlamányit, lőfegyvert, 11 harci repülőgépet, 21-et pedig megromoltak. A hazafiak oldalára állt 4176 diemista katona.

Törvénytelenül letartóztatták Christoph Gbenyét

LEOPOLDVILLE. (Agerpres).

TASZSZ. Christoph Gbenye, Patrice Lumumba utóda a Kongói Nemzeti Mozgalom párt elnöki tisztségében, éhségstrájkot kezdett tiltakozásul az ellen, hogy állambiztonsági szervek

törvénytelenül letartóztatták. Az ország különböző pártjai, az ország különböző levelekkel írták meg a Kongói képviselőház és szenátus elnökeinek, tiltakozva Gbenye képviselő letartóztatása ellen és követelve azonnali szabadlábra helyezését.

Megtorlások Salvadorban

SAN SALVADOR. (Agerpres).

Salvadorban további megtorlásokra került sor. Nemrég letartóztatták Luis Felipe Catiót, a Salvadori Dolgozók Általános Szövetségének főtitkárát és Delfino Perez, a cipészszakszervezet főtitkárát.

A két szakszervezeti vezetőt akkor tartóztatták le, amikor éppen távoztak a san salvadori egyetemi központból, ahol részt vettek a diktatúra ellen küzdő demokratikus szervezetek képviselőinek értekezletén.

A Salvadori szomszédos Honduras Egyetemi Hallgatóinak Szövetsége üzenetet intézett Salvador elnökéhez, s ebben tiltakoztak a náci visszatérés ellen.

és követeli a politikai foglyok szabadon bocsátását. Salvadorban tovább folyik Ernesto Ramirez diák, valamint Jorge Alberto Garcia és Oscar Valladares munkások pere, akik már három hónapja börtönbent vannak. Azzal vádolják őket, hogy ők vezették a július 1-én az USA nagykövetsége ellen elkövetett támadást. A vádlottak védegyűjtőjelet deportálták, illetve bebörtönözték.

PARIZS. (Agerpres). A francia főváros több negyedében leálltak a társaságok. Szakszervezetek felhívására az autbuszvezetők sztrájkba léptek tiltakozva rossz munkakörülményeik ellen.

A Tribune figyelmeztetése

LONDON. (Agerpres).

A nyugatnémet militáristák a Franciaországgal való szomszédos révén szert tehetnek a nukleáris fegyver ellenőrzésére — figyelmeztet a Tribune.

A folyóirat felhívja az NSZK azt célzó megterkedését, hogy a NATO után nukleáris fegyverhez jusson és rámutat, hogy ilyenkor Nyugat-Németország fokozza a háború veszélyét.

Strauss nyugatnémet hadügyminiszter, aki a NATO-nak legutóbbi ülésén sikertelenül próbálkozott meggyőzni a nukleáris fegyvert Nyugat-Németországnak, most azonban reménykedik, hogy a Franciaországgal való együttműködéssel elérheti ezt — írja a továbbiakban a Tribune. Így az NSZK nukleáris hatalommá válna.

Néhciny mondatban

Felhívás Nyugat-Németország dolgozóihoz

Németország Kommunista Pártja Központi Bizottságának Politbüroja megkövetelte Adenauer kancellár kormány nyilatkozatát és felhívta Nyugat-Németország lakosságának figyelmét a Német SZK-bell monolitikus lezagszerevő körrel katonai előkészületek követ-

ja felhívja a nyugat-németországi dolgozókat, hogy szálljanak ki a két német állam közötti békés és normális kapcsolatokért, harcoljanak a német békészerződés megkötéséért és Nyugat-Berlin demilitarizálását, szabad városá nyilvánításáért.

TOKIO. (Agerpres).

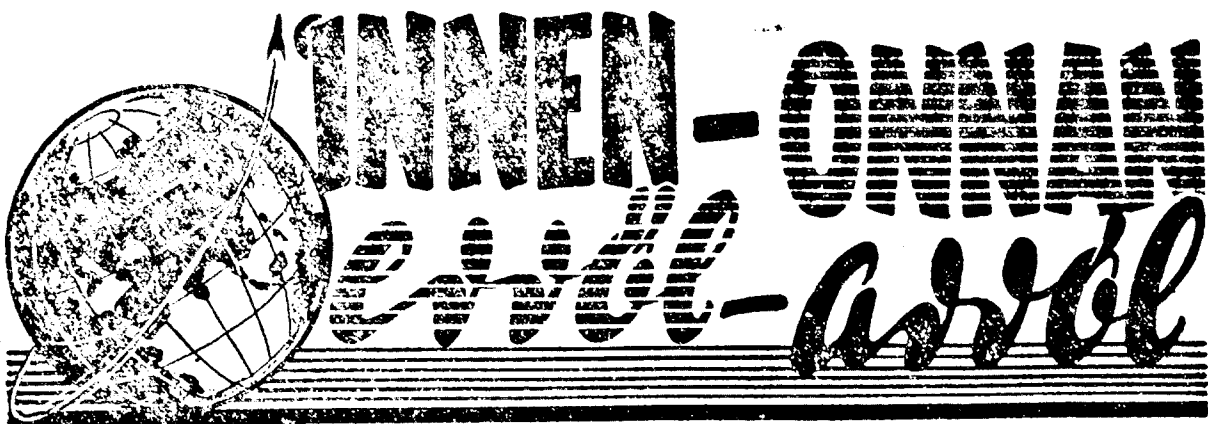
Amint a Kyodo japán hírlap közölte, a Japán Belsőügyi Minisztérium október 21-én országsszerte tiltakozó nagygyűléseket és tüntetéseket tartanak az ellen, hogy Japánban amerikai csapatok tartózkodnak és amerikai katonai támaszpontok vannak. A nagygyűléseket és a tüntetéseket az amerikai támogatás ellenében rendezik.

KAMPALA. (Agerpres).

Amint a ghanai hírlap közölte, a nagy tiltakozó tüntetést tartott az ellen, hogy Portugália, Belgium és Tajván több képviselő részt vett az ország függetlenség kikiáltásának alkalmaiból rendezett ünnepségeken.

Ez az ősrégi indonéz terület 1963 május 1 után csatlakozik az anyaországhoz.

A timusz mirigy immunológiai szerepe

Az orvosok régóta ismerik a timusz- vagy csecsemőmirigyet, amely nevét onnan kapta, hogy az újszülötteken még dionagysága, majd kisebbredni kezd, végül egészen észszugorodik. E mirigy életani szerepét mindaddig nem ismerték. Nemrég kísérletileg sikerült bebizonyítani, hogy a timusz-mirigyben keletkeznek a test első ellenanyag-képző sejtjei. Ezek innen hamarosan elvándorolnak a nyirokcsomókba és a test más részeibe, ahol tovább szaporodnak és antitesteket képeznek. A timusz-mirigy, amely már befejezte szerepét, lassanként elszorvad és végül csaknem teljesen eltűnik.

A kutatók három egérszemponttal végeztek kísérleteket. Az egyikhez azok tartoztak, amelyeknek timusz-mirigyét mindjárt születésük után eltávolították. A másik csoport tagjai születésük után egy-két hét múlva estek át a műtéten. Az első csoport egereit látványlag egészségesen vették el ezt az állapotot 3-4 hónapig, de azután 70 százaléka gyorsan elszorvadt, elpusztult. Ez ritkán történt meg a második csoportba tartozókkal és teljesen elmaradt azoknál, amelyeknek mirigyét csak háromhetes koruk után távolították el.

Kiderült, hogy azok az egerek, amelyeket közvetlen születésük után fosztottak meg timusz-mirigyüktől, immunológiai szempontból tökéletlenek. A fehér vérszettek száma a megszokottnál jóval kevesebb volt, gerincvelőjük sulya a normálisnak alig felét érte el, nyirokcsomók elcsúsztak. Ezekben az állatokban megtapadt a más állatról származó átültetett bőr vagy szerv, vagyis ellenanyag nem képződött. Az immunológiai viszonyok azonban ismét kedvezően alakultak akkor, ha más egerekből timusz-mirigyet ültettek az állatba. Ha az átültetett timusz-mirigy más egér fajtától származott, akkor a kísérleti állat a timuszban megfelelő fajtától származó bőr vagy szerv elhárítására nem termelt ellenanyagokat: tehát az átültetés „megfogant”.

A rádióelektronika központi háza

Moszkvában rövidesen megkezdődik a rádióelektronika központi háza építése. Ez a központ a szovjet és a világ technika legújabb vívmányainak népszerűsítését szolgálja majd.

Itt tartják majd a szakemberek nemzetközi szemléseit és szimpoziumait.

s ugyanígy rendezik meg a legújabb technikai vívmányok kiállításait. A központi háznak könyvtára és saját nyomdája lesz.

A kísérleti osztályon a feladatok kísérleteket folytatnak és tanácskoznak a különböző kiváló tudósokkal.

Fényhullámokkal működő részecske-gyorsítók

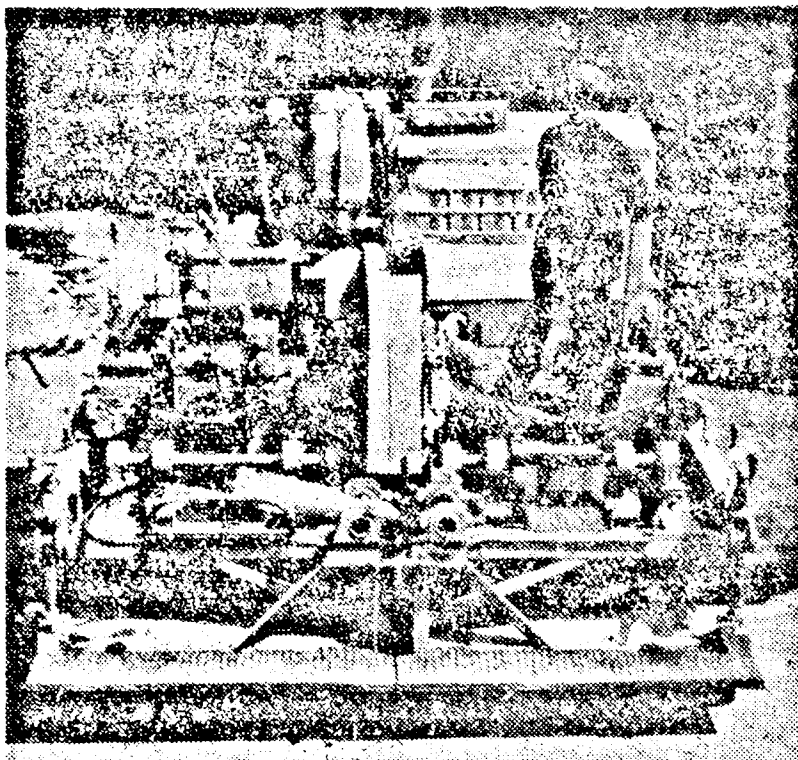
Andrej Kolome és Andrej Lebegyev szovjet fizikusok arra a következtetésre jutottak, hogy lehetséges fényhullámokkal működő gyorsítókat építeni. Ezt az elgondolást a fenti két tudós forgalmazta és alapozta meg először.

Megfigyelték, hogy ha egy villamostekercsen erős fényhullámot vezetünk keresztül, a tekercs belsejében lévő részecskék a fényhullámokkal azonos ütemben végzik körforgásukat.

Ily módon megállapították, hogy a fény olyan erő, amely gyorsítólag hat a részecskékre. Ez a gyorsítás nagyon erős lehet.

A szovjet tudósok javasolták, hogy ezt az új fizikai hatóerőt használják fel a gyorsítóberendezéseknél. Véleményük szerint ez elvben lehetséges.

Tizenkét ország útjain

A Kallimantán-sziget mocsaras ösérdeiben, a Himalája előhegyeiben, Észak-Afrika vízszegény sivatagaiban és sokfelé másutt építik az utakat azok a gépek, amelyek az ukrán Nyikolajev városban készültek. Az aszfaltozó- és betonozógépek, elosztók, simítók, pótkocsik segítségével több ezer kilométernyi országút épült és épül ma is Afganisztánban és Csehszlovákiában, Indiában és az Egyesült Arab Köztársaságban, Bulgáriában és Romániában, Magyarországon és Indonéziában, Nepálban és Guineában, Vietnámban és Jugoszláviában. Egyetlen reklámcióra sem került sor ez alatt a hét év alatt, amióta a nyikolajevi gyár gépeket exportál. A külföldi szakemberek különösen a szerkezetek egyszerűségét és biztonságát hangsúlyozzák. A gépek igen jól vizsgázták az aszfalt és a beton felületét, a gépek viszonylag könnyűek és ázsiai sivatagok nehéz viszonyai között is. A gyár vezetői most egy még tökéletesebb gép, egy láncfalas utépítő kombihoz létekezésen fáradoznak; ez egymaga több gép munkáját fogja elvégezni.

A xerografia megoldja a ritka kéziratok és könyvek problémáját

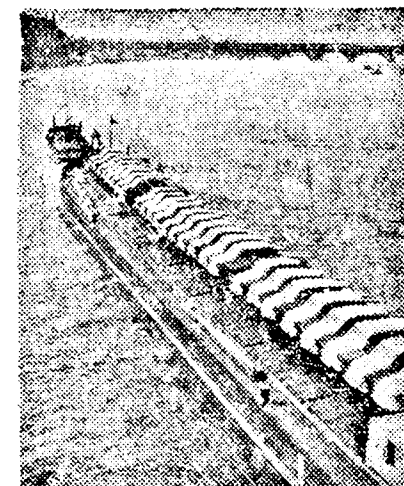
A ritka kéziratokról és könyvekről készített mikrofilmek jól biztosították a kutatók dokumentációját. De utoljára előnyösebb módszert alkalmaznak, amelynek neve „xerografia”. A lehető legkevesebb károsítással a könyvek másolatát készíthetjük, és a gépet egyben automatikusan harmonizáljuk a hajtatóval.

abban áll, hogy teljes egészében mikrofilmre veszik a könyvet vagy a kéziratot. A negatívot ezután átvesszük egy különleges gépen, amely az oldalakat sorrendje szerint eredeti nagyságban sokszorozja a szobában forogó szöveget egy papírtörcsre. A gép egyben automatikusan harmonizáljuk a hajtatóval.

A xerografia módszere lényegesen olcsóbbá tette a mikrofilm használatát. A xerografia révén az egyszerű könyvek ár-színvonalánál alacsonyabb árú művek, amelyekhez eddig nehezen jutottak a kutatók.

Világmeteorológiai állomás Moszkvában és Washingtonban

A Meteorológiai Világszervezet (WMO) tervet dolgozott ki mesterséges holdakkal végzendő és az egész világra kiterjedő, nemzetközileg koordinált meteorológiai szolgálat létesítésére. A tervet a Moszkvában és Washingtonban egy-egy világmeteorológiai állomás, Európa és Északnyugat-Ámerika pedig egy regionális állomás létesítené. A mesterséges holdakon kívül résztvennének a megfigyelésben a magasságmérők rakéták is, amelyeket 53 állomásról lövnek fel. Az 53 közül 20 állomást hajón létesítenének. A javaslatról az ENSZ Gazdasági és Szociális Tanácsa, valamint a Meteorológiai Világszervezet végrehajtó bizottsága dönt.

Az inkák stratégiai úthálózata

Dél-Amerikában feltárták és helyreállították az inkák birodalmának úthálózatát. Az inkák birodalmának roppant hatalmas és ultrahanggal dolgozó stratégiai úthálózatból is kitűnik. Ez a világ leghosszabb úthálózat, amely 5000 kilométeres és egy 4000 kilométeres útból áll, amelyeken a kettős ös, olyan utakból áll, amelyek a világ leghosszabb úthálózatát alkotják. A birodalomnak roppant hatalmas és ultrahanggal dolgozó stratégiai úthálózatból is kitűnik. Ez a világ leghosszabb úthálózat, amely 5000 kilométeres és egy 4000 kilométeres útból áll, amelyeken a kettős ös, olyan utakból áll, amelyek a világ leghosszabb úthálózatát alkotják.

Újabb régészeti felfedezések

A Galac tartományi Barbossi Község közelében, a Tirighina dombon lévő római vár romjai mellett ásások folytak. A kutatók a dák és római kultúra jellemző újabb fontos régészeti leletekre bukkantak. Kiásták egy táborhely falát, a védősáncokat, egy kévezeti utat a tábor belsejében stb. A kutatások kimutatták, hogy a Tirighina vár volt a mai Dél-Moldovában a római uralom utolsó erődítménye.

A Piskin végzett ásások során a dévai tartományi múzeum régesei a vaskorszak el-

ső időszakából származó ember települések nyomára bukkantak és értékes régészeti anyagot találtak.

A Gyulafehérvár rajoni Obrezsa községben a dévai és kolozsvári régészek legutóbbi ásásaik során számos dák eredetű építményre, lakásra és élelmiszerraktárra bukkantak. A régészek nagyszámú díszített edényt, mécses és más háztartási cikket találtak, amelyek elősegítik a római uralom korszakával kapcsolatos több probléma tisztázását.

Lehallgatják a halakat...

Marcus Crassus római konzulról az i. e. I. századból jegyezték fel, hogy a halaknak tudásuk van a víz alatti diszlokációk társaságával hívta magához. Ennek ellenére évezredek óta nem tudták, hogy a halak nemcsak a víz alatti hangokat hallják, hanem a levegőben is. A halak a víz alatti hangokat hallják, de a levegőben is hallják a hangokat. A halak a víz alatti hangokat hallják, de a levegőben is hallják a hangokat. A halak a víz alatti hangokat hallják, de a levegőben is hallják a hangokat.

Egy berlini könnyűbúvár, a Földközi-tenger partján, viz alatt túrta során többször is észlelte, hogy a halak valamilyen hangjeleket bocsátanak ki és a mágnesszalagra felvett hangokból megpróbálták a halak „nyelvéit” megfejteni. A tenger zugába, a tengeren haladó motoros járművek zajja, a hullámverés és általában a szabadban fellépő sokféle mellékzörg azonban megnehezítette a valóban objektív, kitérőmentes mágnesszalagra felvett hangok felvételét. A berlini búvár nagy akváriumokban vizsgált, ahol igen sok hal fajta, majdnem természetes körülményekben lévő halakat nem zavarta.

jától elszigetelve — el, a hangfelvételek számára már sokkal kedvezőbb lehetőség nyílt. Külön a halak által keltett zajokra érzékeny mágnesszalagot készítettek a lelkes kutatók számára. Így aztán sikerült a többi között a halak evése, rágása közben fellépő zajokat gondosan elszigetelve, mellékhatásoktól mentesen felvenni, majd sokszoros erősítésben tanulmányozni. Kiderült például, hogy a scalar nevű hal rágása közben kb. ugyanolyan zaj keletkezik, mint amikor a házi nyul rágcsál. A piranha viszont, amely közszermentes a trópusi Dél-Amerika egyik legveszélyesebb halja — evés közben olyan hangot hallat, mint amikor egy markoló-körző vederlánc a homok- vagy kavicsnyágyba hatol be.

A halak tanulmányozásához nem csupán a különféle frekvenciájú hangok érzékelését kell megfigyelni, hanem olyan vizuálisan is kell készíteni, amely a több-kévsébe természetes körülményekben lévő halakat nem zavarta.

A VILÁG MOZIJAI

A világ filmszínházainak száma 1948 óta 95.000-ről 187.000-re, a moziingatógatóké 11 millióról 691 millióra 15 millióra nőtt. Világátlagban tehát minden ember évente ötször fordul meg a moziban. A statisztika szerint a gyarapodás a Szovjetunióban a legnagyobb, ahol a mozik és a vetítők száma 15.200-ról 59.000-re, a moziingatógatóké 600 millióról 3 millióra nőtt, az egy főre jutó évi moziingatógatók száma pedig 24,2-ről 10,7-re apadt.

hát háromról 16,4-re emelkedett. Ázsiában, Afrikában és Latin-Amerikában is szaporodott a filmszínházak száma. Európában és Océániában azonban csökkenés mutatkozik — amit a televízió számjára írunk. E jelenség főleg Észak-Amerikában szembevetőd, ahol 9000 mozi szűnt meg, az évi átlagos moziingatógatók száma pedig jelenként 24,2-ről 10,7-re apadt.

HUMOR

Bernard Shaw-nak volt egy asztalos ismerős, aki mindig elitta keresztet. Az író egyszer hosszasan magyarázta neki, hogy az ital árt az egészségnek, nem is szóval arról, hogy a kocsmárosok az alkoholisták pénzén gazdagodnak meg. Shaw egy év múlva találkozt az asztalossal. Elegáns ruhát viselt, mellényén vastag óránc csillogott. — Mindent az én felvilágosításomnak köszönhetek — hárlikodott az asztalos. — Gazdag ember lett belőlem. — Összintén örülök. Szóval teljesen abbahagyta az ivást? — Fenét... Kocsmát nyitottam! — hangzott az őszinte válasz.

Tudományos kutatások a Kozmosz-3 és Kozmosz-5 mesterséges holdak segítségével

A Pravda cikket közölt azokról a tudományos kutatásokról, amelyeket a Szovjetunióban a Kozmosz-3 és Kozmosz-5 mesterséges holdak segítségével hajtottak végre.

A cikk rámutat, hogy a szovjet tervek, mérnökök és munkások nagyban segítettek az a bizonyult feladatban, hogy hosszú távú működési tartamú és széles körű tájékoztatási lehetőségekkel rendelkező geofizikai szput-

nyk-állomásokat létesítsenek a geofizikai korpuszokuláris sugárzásokkal kapcsolatos hosszabb kutatások elvégzésére.

Az idén április 24-én felbocsátott Kozmosz-3 mesterséges hold már több mint 2.000-szer, a május 28-án felbocsátott Kozmosz-5 több mint 1.500-szor kerülte meg a földet. Segítségükkel a szovjet tudósok hónapok óta vizsgálják a geofizikai részecskék sugárzását.

A Kozmosz-3 és Kozmosz-5

mesterséges holdak segítségével a naptevékenységről és a földmágnességről szerzett adatok alapján előre megállapítható, hogy mikor következnek be mágneses viharok. Ezek az adatok egyben lehetővé teszik a szükséges mérések elvégzését különböző geofizikai viszonyok között.

A mesterséges holdak egész replése alatt bonyolult készülékek állandó ellenőrzés mellett működnek. Az adatok elemzése a mesterséges holdak összes rendszereinek nagy ellenálló képességéről és tartósságáról tanúskodik.

A szovjet tudósok a Kozmosz-3 és Kozmosz-5 mesterséges holdak révén rendkívül sok adatot szereztek, amelyek feloldozása folyamatban van.

A mesterséges holdakkal végzett kutatások folytatódnak.

Gördülő fizikai laboratórium

Csaknem 1.300.000 szovjet ember részesül fizikai oktatásban, hogy közben folytassák az üzemi, kolhozban, hivatalban végzett munkáját. A levelező oktatás is díjtalan a Szovjetunióban, akárcsak a többi oktatási forma. Mi több, a hallgatók fizetett tanulmányi szabadságot kapnak a vizsgák előtt és a diplomatervek elkészítéséhez, és évente egyszer megterítik nekik a főiskola székhelyére és visszatérésük költségének felét.

De más a vizsga és más a laboratóriumi munka. Gyakran bonyolult probléma a nagy városokban lévő intézetek vagy konzultációs központok megközelítése. Például Kovel vasúti állomás minden negyedik dolgozója tanul és sok idejükbe kerül, hogy részt vehessenek a Lvovban vagy Rovnóban tartott konzultációkon. Meg aztán hogyan működhet ez a vasúti csomópont, ha a dolgozók negyedsze ott hagyja munkahelyét? Például Vlagyivosztok, Novosibirsk, Buharád. Ez a főiskola a szó szoros értelmében felkeresi hallgatóit, mivel saját vasúti kocsiját, kerekében gördülő laboratóriumai vannak.

Képünkön egy részlet látható a „fizikai vasúti kocsi”-ból, amelyben a szokásos szokások helyett egyetlen nagy terem van. A kocsiiban tíz laboratóriumi asztal, falitábla, katedra, a szekrényekben pedig fizikai műszerek vannak. A vasúti kocsi molekuláris fizikát, elektromosságot, mágnesességet, fénytant, atomfizikát „ad elő”. Robogó vonaton zajlik az előadás, a konzultációk, a gyakorlati foglalkozások, sőt a kollégiumok és a vizsgák is.

Amióta a 1961-es vasúti kocsit laboratóriummal alakították át, a főiskola 52 különböző földrajzi ponton elő hallgatót „látogatott meg”. Előadókteremben csaknem 2000 levelezőhallgató járult meg: váltóórák és előadások, foglalkozások és mozdonyvezetés.

Örökké utazó főiskola ez, amelynek „pedagógus-kocsija” a diákok országát járja, az oktatás újabb és újabb útjait jelölte le az országban. Minden peron egy-egy tanács, minden állomás — hallgatószám. És előtte zöld a jelzés.

A villamosítás és a technikai haladás

A népgazdaság valamennyi ágát korszerű gépekkel felszerelt, erőteljes nehézipar létrehozása és fejlesztése, az ország gazdasági potenciáljának növelése, a dolgozók általános növekedése és kulturális szükségleteinek kielégítése, elválaszthatatlanul összefügg az ország villamosításával.

Dolgozó néplünk a párt bölcs vezetésével sikeresen teljesíti a feladatokat az ország villamosítását biztosító céltüzeléseket. Helyreállítottuk és tovább fejlesztettük az energetikai alapokat, rohamosan növekedett a villamosenergia termelése. Már 1960 végén 6,8-szer annyi villamosenergiát termelünk, mint 1938-ban, a beszerelt teljesítőképesség pedig 3,6-szeresen haladta meg az 1938. évi színvonalat. Ez lehetővé tette, hogy a villamosenergiát egyre szélesebb körben használjuk a termelő folyamatban és bevezessük a korszerű technikát a népgazdaság minden ágában.

A termelési folyamatok villamosítása a műszaki haladás fő feltétele. A korszerű technikai eszközök bevezetése, a termelési folyamatok gépítése és automatizálása, az új gyártási eljárások alkalmazása megköveteli az ipar széleskörű villamosítását. Villamosítás nélkül

nem is lehetne létrehozni és fejleszteni a szocializmus műszaki-anyagi alapját. Csakis ezen az alapon lehet biztosítani a munkatermelékenység gyors és szakadatlan növekedését, amely — mint Lenin hangsúlyozta — eldönti az új társadalmi rendszer győzelmét.

A villamosenergia termelés gyorsabb ütemben fog növekedni, mint egészében az ipar — hangsúlyozták az RMP III. kongresszusának Irányelvei —, hogy kielégítse az összes népgazdasági ágak szükségleteit és biztosítsa az új technika bevezetését és fejlesztését a termelési folyamatok villamosítása, gépítése és automatizálása útján. A villamosítás, egy lépéssel az iparosítás előtt haladva, kedvező feltételeket teremt a termelés gyorsított fejlesztésére, a műszaki színvonal emelésére.

Országunkban az új gyárak, üzemek építésén és a meglévő korszerűsítésén kívül, a villamosenergia ipari hajtóerőként való felhasználása is nagymértékben hozzájárult a munkatermelékenység emeléséhez. Az egy ipari munkásra jutó villamosenergia fogyasztása 1961-ben, 1950-hez viszonyítva, 2,2-szeresen növekedett, 1965-ben pedig elérte a 9.000–9.500 kilowattórát. Or-

szágunk e szempontból is a fejlett ipari országok színvonalára emelkedik.

A villamosenergia felhasználása lehetővé tette a termelési folyamatok, a nehéz és munkaközpontú műveletek gépítését és automatizálását. Hozzájárult így a termelési volumen növekedéséhez, megkönnyítette a munkások dolgát és megjavította a munkafeltételeket.

A villamosenergia döntő szerepet tölt be számos korszerű technológiai folyamat bevezetésében és elterjesztésében (például a villamos hőkezelés, elektrokémia, rádiotechnika stb.). Számos hazai iparvállalatban korszerű elektromos technológiai eljárásokat vezettek be, például villamos szikrával és ultrahanggal dolgoznak meg bizonyos alkatrészeket. Infra-vörös sugarakkal szárítanak, magasfrekvenciájú árammal edzenek stb. A villamosenergia széleskörű használata az üzemekben a fémhegesztés automatizálására, a nehéz következtében a munkatermelékenység többszörös növekedéséhez vezet. A villamosenergia hegesztéssel például 6–7-szeresen a kézi hegesztéshez viszonyítva). A villamosenergia bevezetése a termelési folyamatba lehetővé teszi nagyobb mennyiségű vil-

lamosacél gyártását, amelynek termelése egyébként 1960–1965 között kétszeresére növekszik.

Számosan összefügg a villamosítással a vegyipar gyorsított fejlesztése. A villamosenergiát széleskörűen alkalmazzák a műtrágya, marószóda, karbamid stb. előállítására. A szinesztémia is nagy villamosenergia fogyasztó. Az ország energetikai alapjainak kibővítése széles távlatokat nyit meg a bauxit tartalékok hasznosítása előtt és nagyban hozzájárul az alumínium gyártás növeléséhez.

A villamosenergia különleges jelentőségű a vasutak villamosításában is. Az elkövetkező években megkezdődik a nehézprofilú és nagyforgalmu vasutonalak villamosítása. 1965-ig villamosították a Bukarest–Brassó vonalat és megkezdik a Filias–Káransebes vonal villamosítását. A Bukarest–Brassó vonal villamosítása révén a vonal üzemeltetési költségeit évente sok millió lejjel lehet csökkenteni.

A villamosenergia használata az üzemekben a belső szállítási körök gépítése terén is gyökeres változást hoz. Egyre szélesebb körben használják a szállítószerkezeteket, villamos szállító kocsikat stb. s így csökkentik az ilyen munkával foglalkozó dolgozók számát és jelentősen megkönnyítik a munkát. Nagyjelentőségű a villamos-

energia használata a mezőgazdaságban, az új technika bevezetése, a társadalmi szolgáltatások és a lakosság háztartási szükségleteinek kielégítése terén. A nyilvántartás, tervezés, az ellenőrzés és a termelési folyamatok egyes műveleteinek gépítése és automatizálása révén sok tisztviselőt mentesíthetünk majd ettől a munkától, gyorsabban és pontosabban lehet elvégezni ezeket a műveleteket. A hozzávetőleges számítások szerint a korszerű számológépek és más technikai eszközök alkalmazásával felszabadul és más munkakörben helyezhető el a tervezés és nyilvántartás területén foglalkoztatott dolgozók 70 százaléka.

A villamosenergia széleskörű alkalmazását irányozták elő ugyanakkor a rádió-televízió, a közforgaszatási villamos cikkek (villamos hűtőszekrény, mosógép, varrógép, vasaló stb.) gyártása terén, ami hozzájárul a dolgozók általános növekedéséhez és kulturális szükségleteinek kielégítéséhez.

Mint a fentiekben is kiténik, a villamosenergia termelés növekedése és széleskörű felhasználása az új technika bevezetésében és kiterjesztésében, nagymértékben hozzájárul tehát a hat- és terv feladatainak teljesítéséhez, a szocialista építési kielégítéséhez.